

MAANTEEAMET

Peeter Urbel
XXXX@XXXX.XXX

Meie 29.11.16 nr 23-1/16-00052/180

OTSUS

ÜLEVAATAJA ATESTEERIMISTUNNISTUSE KEHTIVUSE PEATAMISEKS

RESOLUTSIOON

Otsusega:

- 1. peatab Maanteeamet Peeter Urbel'i atesteerimistunnistuse nr 16004 kehtivuse lõpuni, s.o. kuni 15.01.2017 ja keeldub uue atesteerimistunnistuse väljastamisest 6 kuu jooksul alates atesteerimistunnistuse kehtivuse peatamisest.**
- 2. Otsus jõustub elektrooniliselt kättetoimetamisest.**

Otsuse vaidlustamise kord

Käesoleva otsuse peale on 30 päeva jooksul võimalik esitada vaie Maanteeametisse (Pärnu mnt 463a, Tallinn 10916, info@mnt.ee) haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebus Tallinna Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

MENETLUSKÄIK:

- Maanteeameti poolt oli alustatud haldusmenetlus Liiklusseadus (edaspidi LS) § 75 lg 2 alusel ja juhindudes haldusmenetluse seaduse § 35 lõike 1 punktist 3, ülevaataja Peeter Urbel'i (isikukood 36112314226) poolt tehnonõuetele vastavuse kontrolli läbiviimise kvaliteedi osas Koonga Tehno osäühingule kuuluvas ülevaatuspunktis aadressil Koonga küla, Koonga vald, Pärnumaa (edaspidi ülevaatuspunkt).
- Järelevalvemenetluse läbiviimise ajendiks oli Maanteeametile e-kirjana 25.08.2016.a saanud teave (Maanteeameti dokumendi registris registreerimisnumbriga 15-00037/173), mille kohaselt oli 15.08.2016 ostetud sõidukil 23.08.2016 hooldusesse pöördumisel tuvastatud mitmeid ohtlike puudusi (edaspidi *teave*).

3. Teabe kohaselt 23.08.2016.a esitati sõiduk XXX hooldusesse. Hoolduse kontrolli käigus leiti järgmised puudused:
- Alumised šarniirid on tugeva loksuga
 - Parem ülemine šarniir õõtsuhoova küljes poltidesst loksus (šarniiri enda seisukorda ei suutnud määrata)
 - Parempoolse ülemise õõtsuhoova puksid täielikult hävinenud (loks sentimeetrites)
 - Vasak välimine rooliots tugeva loksuga
 - Stabilisaatori puksid kõik loksuga
 - Parem numbrituli ei põle
 - Esituled näitavad taevasse, regulaatorid ei toimi
 - Aku kinnitus puudub
 - Keskmine pidurituli ei põle
 - Parem esimene suunatuli ei põle
 - Tagumised suunatud valged
 - Tagavara ratas ripub lahtiselt keti otsas
4. Liiklusregistri infosüsteemi (edaspidi ARIS2) andmetel 15.08.2016.a oli sõiduk XXX, registreerimisnumbriga XXXXXX (edaspidi *Sõiduk*) esitatud korralisele ülevaatusale Koonga Tehno OÜ ülevaatuspunkti aadressil Koonga küla, Koonga vald, Pärnumaa. Sõiduki ülevaatusel tuvastas ülevaataja Peeter Urbel järgmised rikked (numeratsioon vastavalt määruse nr 77 lisale 4):
- 4.1.2. Lähi- ja kaugtulelaternate reguleeritus: 4.1.2.1. Lähitulelatern on reguleerimata. Rike määrati väheohtlikuks puuduseks.
 - 5.3.1. Vedrud ja stabilisaator: 5.3.1.5. Stabilisaatori puksil või kuulliigendis ülemäärane lõtk. Rike määrati väheohtlikuks puuduseks.

15.08.2016. a teostatud ülevaatusel raames vormistati sõidukile kontrollkaart numbriga XXXXXX, **otsusega „tehniliselt korras“**. Sõiduki registreerimistunnistusele XXXXXX märgiti järgmiseks ülevaatusel ajaks 09.2017. Sõiduki läbisõiduks fikseeris Peeter Urbel 266633 km.

5. ARIS2 andmetel 29.08.2016. a esitati sõiduk XXX, tehnokontrolli Tähva OÜ ülevaatuspunkti aadressil Vabaduse 1a, Kärkla, et kinnitada Maanteeametile 25.08.2016 edastatud teabe õigsust. Sõiduki tehnokontrolli ajal tuvastas ülevaataja järgmised rikked (numeratsioon vastavalt liiklusregistri infosüsteemile ARIS2):
- 0.1. Registreerimismärgid: 0.1.2. Kiri puudub või on loetamatu. Rike määrati ohtlikuks puuduseks.
 - 2.1.3. Roolihoovastiku seisund: 2.1.3.2. Liigendid on ülemääraselt kulunud. Vasak välimine rooliots. Rike määrati ohtlikuks puuduseks.
 - 4.1.2. Lähi- ja kaugtulelaternate reguleeritus: 4.1.2.1. Lähitulelatern on reguleerimata. Rike määrati ohtlikuks puuduseks.
 - 4.1.5. Lähitulelaternate reguleerimisseadmed: 4.1.5.1. Reguleerimisseadmed ei tööta või on puudu. Rike määrati ohtlikuks puuduseks.
 - 4.13. Aku: 4.13.1. Aku kinnitus on ebakindel. Aku kinnitus puudub. Rike määrati ohtlikuks puuduseks.
 - 4.3.1. Piduritulelaternate seisund ja toimimine: 4.3.1.1. Valgusallikas on defektne või puudub. Lisapidurituli ei põle. Rike määrati ohtlikuks puuduseks.
 - 4.4.1. Suuna- ja ohutulelaternate seisund ja toimimine: 4.4.1.1. Valgusallikas on defektne või puudub. Esimene parem ei põle. Rike määrati ohtlikuks puuduseks.
 - 4.4.3. Suuna- ja ohutulelaternate vastavus nõuetele: 4.4.3.1. Latern, selle valguse värvus, paigutus või valgustugevus ei vasta nõuetele. Tagumised valged. Rike määrati ohtlikuks puuduseks.

- 4.5.1. Eesmist ja tagumiste udutulelaternate seisund ja toimimine: 4.5.1.1. Valgusallikas on defektne või puudub. Tagumine puudub. Rike määrati ohtlikuks puuduseks.
- 4.7.1. Tagumise registreerimismärgitule laterna seisund ja toimimine: 4.7.1.2. Valgusallikas on defektne või puudub. Parem ei põle. Rike määrati väheohtlikuks puuduseks.
- 4.8.1. Helkurite, nähtavamaks tegemise märgistuse (valgustpeegeldav) ja tagumiste tunnusmärkide seisund: 4.8.1.1. Helkur, tunnusmärk või helkurmaterjalid on kahjustatud. Vasak tagumine puudub. Rike määrati ohtlikuks puuduseks.
- 5.3.1. Vedrud ja stabilisaator: 5.3.1.5. Stabilisaatori puksil või kuulliigendis ülemäärane lõtk. Kõik puksid lõtkuga. Rike määrati ohtlikuks puuduseks.
- 5.3.3. Torsioonvedru, reaktiivvardad, õõtshargid ja -hoovad: 5.3.3.1. Kinnitus šassii või telje külge on ebakindel. Parem ülemine õõtshoob väga suure loksuga. Rike määrati eriti ohtlikuks puuduseks.
- 5.3.4. Vedrustuse liigendid: 5.3.4.1. Kuulliigend või puks on ülemäära kulunud. Alumised šarniirid loksuga, parem ülemine õõtshoova küljest lahti. Rike määrati eriti ohtlikuks puuduseks.
- 6.1.5. Varuratta kandur: 6.1.5.2. Varuratta kandur on pragunenud või selle kinnitus on ebakindel. Rike määrati ohtlikuks puuduseks.

29.08.2016.a sõiduki teostatud tehnikontrolli ajal fikseeris ülevaataja läbisõiduks 267208 km.

6. Kuupäeval 26.09.2016.a edastas Maanteeameti ülevaatus ekspert Ruslan Serov e-kirjana Koonga Tehno osahingule selgitusnõude (Maanteeameti dokumendiregistris registreerimisnumbriga 16-00052/124) seoses Peeter Urbel'i poolt 15.08.2016.a kell XX:XX sõidukile reg. numbrimärgiga XXXXXX teostatud ülevaatus töömahtu osas.
7. Kuupäeval 05.10.2016.a saabus Koonga Tehno osahingult e-kirjana vastus kiri selgitustega (Maanteeameti dokumendi registris registreerimisnumbriga 16-00052/126). Ettevõtte poolt edastatud kiri sisaldas ülevaataja Peeter Urbel'i poolseid selgitusi. Antud selgitustes Peeter Urbel selgitab, et sõiduk XXX reg. nr XXXXXX esitati ülevaatusel 15.08.2016 orienteeruvalt kell XX:XX. Peeter Urbel testis diiselsõiduki heitgaasi suitsususe näitajad, kontrollis tulede seisukorda, teostas sõiduki rataste pidurdusjõudude kontrollimise rullstendil ning esi- ja tagasilla seisundi kontrollimise lõtkustriga. Kontrollides sõidukit leidis hulga rikked, mille kohta klient teatas, et väga hea, sain veada teada, tal on remondiaeg just kokku lepitud ja tehakse kohe korda. Peeter Urbel jäi uskuma kliendi head juttu ja teda usaldades lasi ennast mõjutada. Peeter Urbel kahetses siiralt ja sai täiesti selgesti aru, et sellele sõidukile ei oleks tohtinud mingil juhul anda otsust „tehniliselt korras“. Peeter Urbel tunnistas enda viga ning lubas, et on edaspidi konkreetselt ja täpsem ning ei lase klientidel ennast mõjutada.
8. Kuupäeval 10.11.2016.a toimus Maanteeameti sõidukite tehnoulevaatus kvaliteedi kontrolli komisjoni (edaspidi Komisjon) koosolek, mille käigus vormistati protokoll (Maanteeameti dokumendiregistris numbriga 16-00052/167).
9. Vastav komisjon on moodustatud Maanteeameti peadirektori 19.10.2016.a käskkirjaga nr 0187 ning selle eesmärgiks on tehnoulevaatus vastavuse kontrolli kvaliteedile hinnangu andmine ja ettepanekute tegemine rakendatavate meetmete osas.
10. Kuupäeval 10.11.2016.a andis Maanteeameti komisjoni koosolekul Peeter Urbel järgmised selgitused ja vastuväited:

- Ülemäärase lõtkuga šarniir ja rooliots ning ilmselt ka muud puudused olid ülevaatuse hetkel olemas. Sõiduki ülevaatusele esitaja lubas sõiduki kohe korda teha, seega puuduseid kirja ei pannud. Ma ei tea, miks sõiduki esitajat uskusin. Leian, et olen käitunud valesti. Ettevõttes annab juhiseid ja juhendeid XXX allkirja vastu ja materjalidele ligipääs on ka ülevaatajate infolehe kaudu. Leian, et ülevaatuse eesmärk on sõiduki liiklusohutu seisundi tagamine. Antud sõiduki puhul ei märganud, et sõidukil on ülevaatuse tähtajani veel aega. Enamasti olen sellisel juhul andnud sõiduki esitajale valikuvõimaluse, kas puuduste avastamise korral jätta ülevaatus vormistamata või suunata sõiduk korduvülevaatusele. Antud juhul ei vormistanud seda ka tehnikakontrollina – enamasti teen vähemalt seda. Tegemist ei olnud minu tuttavaga. Tegemist oli esmakordse juhtumiga ja seda pole hilisemalt juhtunud.

11. Komisjoni koosoleku protokoll (Maanteeameti dokumendiregistris nr 16-0052/165) kohaselt teeb tehnoülevaatuse kvaliteedi kontrolli komisjon Maanteeametile ettepaneku peatada Peeter Urbel'i ülevaataja atesteerimistunnistuse **kehtivus kuueks (6) kuuks**.

Kohalduvad sätted:

- Vastavalt LS § 73 lõikele 6 korraldab mootorsõiduki ja selle haagise ülevaatus ning samuti kontrollib selle nõuetekohast läbiviimist ja kvaliteeti Maanteeamet.
- Maanteeamet on 26.01.2016.a väljastanud Peeter Urbel'ile liiklusseaduse §74 lg 5 kohase atesteerimistunnistuse numbriga 16004, kehtivusega kuni 15.01.2017.a.
- Liiklusseaduse § 75 lg 4 p 2 sätestab, et Maanteeameti järelevalveametniku pädevuses on nõuda tehnonõuetele vastavuse kontrolli läbiviimiseks õigust omavalt isikult vajalike dokumentide, andmete ja muude materjalide ning selgituste esitamist.
- LS § 73 lg 3 näeb ette, et tehnonõuetele vastavuse kontrollimisel tuvastatakse mootorsõiduki ja selle haagise vastavus või mittevastavus kehtivatele tehnonõuetele.
- LS § 73 lg 12 kohaselt kehtestab mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrollimise tingimused ja korra majandus- ja kommunikatsiooniminister määrusega.
- Majandus- ja kommunikatsiooniministri 18.07.2011.a määrusega nr 77 „Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrollimise tingimused ja kord“ (edaspidi määrus nr 77) on kehtestatud mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrollimise tingimused ja kord, sealhulgas varustuse kontrollimise tingimused ja kord, tehnonõuetele vastavuse kontrollimise liigid, tehnonõuetele vastavuse kontrollimise tähtajad, tehnonõuetele vastavuse kontrollist vabastatud sõidukite loetelu, tehnonõuetele vastavuse kontrollimisel esitatavate dokumentide loetelu ja nõuded tehnonõuetele vastavuse kontrolli kohta.
- LS § 74 lg 5 alusel peab mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrollija olema atesteeritud. Atesteerimist korraldab ja atesteerimistunnistuse väljastab Maanteeamet.
- Liiklusseaduse § 74 lg 8 alusel võib Maanteeamet peatada atesteerimistunnistuse kehtivuse kuni selle kehtivuse lõpuni ning keelduda uue atesteerimistunnistuse väljastamisest kolme aasta jooksul alates atesteerimistunnistuse kehtivuse peatamisest, kui tunnistuse omaja on rikkunud mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrolli reguleerivaid õigusakte.
- Määrus nr 77 § 8 lg 1 sätestab korralisel ülevaatusel kohustuslikule kontrollimisele kuuluvad osad, seadmed, sõlmed ja varustuse.

- Määrus nr 77 § 9 lg 1 kohustab sõiduki ülevaatusel avastatud rikked või puudused ülevaatajal kandma kontrollkaardile. Ülevaataja peab avastatud rikke või puuduse tõsidust hindama vastavalt määruse lisas 4 toodud nõuetele.
- Majandus- ja kommunikatsiooniministri 13.06.2011.a määrus nr 42 „Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuded ning nõuded varustusele“ reguleerib teeliikluses osaleva mootorsõiduki ja selle haagise (edaspidi koos *sõiduk*), välja arvatud traktor, liikurmasin ja nende haagised, tehnonõudeid ja nõudeid varustusele. Määruses toodud nõuded on aluseks sõiduki, selle osade ja varustuse ekspertiisi, katsetuse, tüübikinnituse ja toodangu järelevalve teostamisel ning sõiduki tehnonõuetele vastavuse kontrollimisel ja liiklusjärelevalve teostamisel. Antud määruse lisa 1 sätestab nõuded alates 1. jaanuarist 1997.a liiklusregistrisse kantud või kantavale sõidukile, välja arvatud enne 1. jaanuari 1984.a valmistatud või esmakordselt kasutusele võetud sõidukid ning 30-aastased ja vanemad sõidukid.
- Haldusmenetluse seadus (edaspidi HMS) § 27 lg 2 kohaselt dokument toimetatakse isikule elektrooniliselt kätte, kui isik on sellega nõus.
- HMS § 61 lg 1 kohaselt kehtib haldusakt adressaadile teatavaks tegemisest või kättetoimetamisest alates, kui haldusaktis ei ole ette nähtud hilisemat kehtima hakkamist.

MAANTEEAMETI PÕHJENDUSED:

1. Tuginedes käesoleva otsuse **menetluskäigu punktis 4** toodule, teostas Peeter Urbel sõidukile XXX reg. numbriga XXXXXX 15.08.2016.a korralist ülevaatus, mille tulemusel vormistas Peeter Urbel kontrollkaardi nr XXXXXX, otsusega „tehniliselt korras“. Tuginedes **menetluskäigu punktides 3 ja 5** ning Peeter Urbeli'i antud selgitustele, mis on toodud **menetluskäigu punktides 7 ja 10**, oli sõiduki XXX reg. numbriga XXXXXX 15.08.2016.a kell XX:XX vormistatud korralise ülevaatus ajal mitmeid puudusi, mida Peeter Urbel jättis kontrollkaardile nr XXXXXX kandmata ja mille tõttu tehti kontrollkaardile märges „tehniliselt korras“ otsuse kohta.
2. Võttes arvesse käesoleva otsuse Maanteeameti **põhjenduste punktis 1** toodut on Peeter Urbel rikkunud mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrolli reguleerivaid õigusakte, jättes sõiduki XXX reg. numbriga XXXXXX korralise ülevaatus ajal 15.08.2016.a kell XX:XX kontrollkaardile märkimata kõik tuvastatud puudused, kuigi majandus- ja kommunikatsiooniministri 18.07.2011.a määrusega nr 77 „Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrollimise tingimused ja kord“ (edaspidi määrus nr 77) § 9 lg 1 ülevaatus tulemuste hindamine seda nõuab ning ülevaataja peab avastatud rikke või puuduse tõsidust hindama vastavalt määruse lisas 4 toodud nõuetele. Antud teoga rikkus Peeter Urbel liikluseaduse § 73 lg 3, mis näeb ette, et tehnonõuetele vastavuse kontrollimisel tuvastatakse mootorsõiduki ja selle haagise vastavus või mittevastavus kehtivatele tehnonõuetele. Samuti ei ole Peeter Urbel täitnud määruse nr 77 § 8 lg 1 tulenevat töömahtu, kuna leitud puuduste märkimata jätmisega ei saa kindlalt tõendada ülevaatuses töömahu täitmist.
3. Käesoleva otsuse Maanteeameti **põhjenduste punktis 2** toodud teoga on Peeter Urbel lubanud liiklusesse tehniliselt mittekorras sõiduki ning sellega rikkunud ka määruse nr 77 §1 lg 4 eesmärki tagada sõiduki liiklusele ohutu ja loodushoidlik tehnoseisund. Kuivõrd kõnealust rikkumisi ei põhjastanud prognoosimatud või Peeter Urbeli'i tegevusest olenematud asjaolud, vaid Peeter Urbeli'i teadlik tegevus, mida kinnitavad ka **menetluskäigu punktides 7 ja 10** toodud selgitused, ei saa rikkumist pidada ebaoluliseks ega vabandatavaks.

4. Rikkumise toimepanemise ajal töötas Peeter Urbel ülevaatajana Koonga Tehno osaiühingule kuuluvas ülevaatuspunktis aadressiga aadressil Koonga küla, Koonga vald, Pärnumaa.

Maanteeamet arvestab siinkohal järgmisi asjaolusid:

- Koonga Tehno OÜ ja Maanteeameti vahel on sõlmitud LS § 191 lg 1 alusel sõidukite tehnonõuetele vastavuse kontrolli teostamise haldusleping. Peeter Urbel'i poolt ülevaatusse teostamisel on tegemist seega haldusülesande täitmise halduskoostöö seaduse § 3 lg 3 tähenduses.
- Haldusülesannete täitmise suhtes eksisteerib avalik huvi, mis toob kaasa ülesannet täitva isiku kõrgendatud hoolekohustuse ning nõuded tema tegevusele. Avalik võim peab kahtlemata tegutsema seaduslikult. Käesoleva otsuse Maanteeameti **põhjenduste punktides 2 ja 3** kirjeldatud tegudega saab kinnitada, et Peeter Urbel andis käesoleval juhul oma ametiseisundit kasutades ja **teadliku** tegevusega õiguse liikluses kasutada sõidukit, mille tehnoseisundit ta ei kontrollinud kooskõlas õigusaktidega.
- Maanteeamet ei saa aktsepteerida olukordi, kus tahtlikult ülevaatusse teostamist reguleerivaid õigusakte rikkunud isik saab soovi korral kohe jätkata ülevaatusse teostamist.
- Ülevaatusse teostamise üheks peamiseks eesmärgiks võib pidada seda, et liikluses kasutatakse üksnes tehnonõuetele vastavaid sõidukeid, kaitstes liiklusohutuse ning keskkonnohutuse kaudu inimeste elu ja tervist, kuid miks mitte ka vara (omandit). Kui isik, kes on **teadlikult** ülevaatusse teostamist reguleerivaid õigusakte rikkunud saaks jätkata ülevaatusse teostamist, ei oleks ülevaatusse eesmärgid täidetud ja ohtu võiks sattuda inimeste elu ja tervisele, samuti võiks tekkida oht keskkonnale.
- Maanteeamet peab tagama ning tegema kõik vajaliku selleks, et ülevaatusse teostaksid üksnes pädevad ja ausad ülevaatajad. Seda kinnitab ka majandus- ja kommunikatsiooniministri 01.03.2013 määrus nr 16 „Maanteeameti põhimäärus“ (edaspidi põhimäärus). Põhimääruse § 1 lg 1 kohaselt on Maanteeamet Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalas tegutsev valitsusasutus, kellel on juhtimisfunktsioon, kes teeb riiklikku järelevalvet ja kohaldab riiklikku sundi ning osutab avalikke teenuseid seaduses ettenähtud alustel ja ulatuses. Muuhulgas korraldab Maanteeamet ülevaatusse teostamist (vt põhimääruse § 10 p 36; § 17 lg 16 p 2). Samuti on Maanteeameti üheks põhiülesandeks põhimääruse § 9 p 2 kohaselt liiklusohutuse suurendamine ja liiklusvahendite keskkonnakahjulikkuse vähendamine.
- Maanteeamet arvestab 10.11.2016.a toimunud Komisjoni tehtud ettepanekutega peatada Peeter Urbel'i atesteerimistunnistuse kehtivus **6 kuuks**.
- Käesoleva otsuse Maanteeameti **põhjenduste punktides 2 ja 3** toodud teod on Peeter Urbel'i poolt ülevaatusse teostamisel mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrolli reguleerivate õigusaktide viimase 12 kuu jooksul toime pandud esmakordsed rikkumised, mida Maanteeamet peab siinkohal kergendavateks asjaoludeks.
- Maanteeamet arvestab kergendavaks asjaolu, et Peeter Urbel on oma tegu tunnistanud.

Eeltoodud põhjendustel ja kaalutlustel, olles hinnanud käesolevas menetluses kogutud tõendeid ning tuginedes välja selgitatud asjaoludele, muuhulgas ka toimepandud rikkumise olulisusele samuti osaliselt arvestades komisjoni ettepanekut peatab Maanteeamet Peeter Urbel´i atesteerimistunnistuse kehtivuse ja seega õiguse ülevaatust teostada kuni atesteerimistunnistuse nr 16004 kehtivuse lõpuni, s.o. 15.01.2017.a ja keeldub uue atesteerimistunnistuse väljastamisest kuue (6) kuu jooksul alates atesteerimistunnistuse kehtivuse peatamisest.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/
Priit Sauk
peadirektor

Ruslan Serov
Ruslan.serov@mnt.ee